

L.P.	PROBLEMY, CASUSY, STANOWISKA, UWAGI, WĄTPLIWOŚCI...
1	Niedoszacowane finansowanie zadań zleconych związanych z realizacją zadań z zakresu np. administracji rządowej, świadczeń rodzinnych czy wychowawczych. Niezbędnym wydaje się ostateczne i jasne uregulowanie tych kwestii.
2	Konieczność finansowania (zwrotu) kosztów wynikających z uczęszczaniem dzieci do przedszkoli, szkół na terenach innych gmin.
3	Wątpliwa jest konieczność przekazywania środków gromadzonych z tytułu wpływów z podatku rolnego na izby rolnicze (nawet z uzyskanych odsetek)
4	finansowanie funkcjonowania systemu oświaty i jej permanentne niedofinansowanie.
5	Kto ponosi odpowiedzialność finansową, lub koszty przywrócenia do stanu wymaganego prawem i spełniającego parametry techniczne, bądź budowę nowej instalacji, w przypadku gdy infrastruktura [wodna, deszczowa, gazowa, drogowa, itp.] nie spełniają wymogów jakościowych i parametrów, a zostały przejęte przez gminę
6	<p>Czy każda organizacja pozarządowa ma możliwość uniknięcia konieczności zapłaty podatków, czy to od prowadzonej działalności gospodarczej, czy też wpływów związanych z uczestnictwem w różnego rodzaju akcjach i przedsięwzięciach wspólnych, ale i samodzielnych, jeśli przeznacza te środki na cele statutowe?</p> <p>Czy oznacza to także, że bilans środków na koniec roku w którym je pozyskała musi być „zerowy” aby uznać, że zostały one przeznaczone na cele statutowe, a w konsekwencji wydane? Jest to zasadne zwłaszcza, gdy NGO posiada inne źródła dochodów np. składki członkowskie, a nie jest rozsądne z punktu widzenia zabezpieczenia finansowego funkcjonowania organizacji, wyzbywanie się środków na koniec roku tylko by uzasadnić ich spożytkowanie.</p>
7	<p><u>Problem:</u> interpretacja przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2015r., poz. 783 ze zmianami) i ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017r., poz.1453), dotyczące właściwości organu uzyskującego dochód z opłaty skarbowej za dokonanie czynności urzędowej, takiej jak wydanie zaświadczeń, zezwoleń lub złożenie pełnomocnictwa</p> <p><u>Stan prawny:</u> Zgodnie z obecnym stanem prawnym, organem właściwym miejscowo i beneficjentem w sprawach opłaty skarbowej (<u>ale tylko uiszczanej gotówką</u>) od wspomnianych wyżej czynności administracyjnych jest wójt danej gminy. Opłaty dokonywane na konto gminy w banku lub na poczcie także traktuje się jak opłaty dokonane gotówką; ale już opłaty dokonywane w formie przelewu bankowego z konta na konto (obecnie najczęściej praktykowane) stanowią dochód gminy, na terenie której ma siedzibę organ właściwy w sprawach opłaty skarbowej (tak jak w naszej sytuacji – Gmina Kwidzyn ma siedzibę na terenie Gminy – Miasta Kwidzyna). A zatem opłaty skarbowe dokonywane przelewem bankowym za czynności urzędowe wykonywane przez Gminę Kwidzyn stanowią dochód Miasta Kwidzyna, mimo że Miasto nie dokonuje tych czynności urzędowych.</p> <p><u>Proponowane rozwiązanie:</u> Należy urealnić zapis art. 14 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017r., poz.1453), gdyż jego obecna treść przyczynia się do utraty dochodów gmin mających siedzibę na terenie innej gminy, a których organy dokonują faktycznych czynności urzędowych.</p>
8	Zgodnie z uchwałą Rady, można przekazywać nieruchomości na potrzeby sakralne, kulturalne, edukacyjne, sportowe, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i inne uzasadnione istotnymi względami społecznymi, ze znaczącą bonifikatą, sięgająca nawet 90%. Odbywa się to pod warunkiem wypełnienia przez otrzymujący bonifikatę podmiot warunków określonych w umowie,

	<p>najczęściej dotyczących konkretnych zobowiązań danego podmiotu, co do warunków zagospodarowania przekazanej nieruchomości oraz określonego okresu, w którym nie wolno nieruchomości bądź jej części zbyć podmiotom trzecim na inne cele, a zwłaszcza komercyjne.</p> <p>Jednakże zdarzają się wypadki, że przed upłynięciem wskazanego terminu następuje zbycie, na ogół części przekazanej nieruchomości. Jest to różnie motywowane, ale w minionym okresie, często można się było spotkać z uzasadnieniem znacznym wzrostem cen i kosztów uniemożliwiającym pełną realizację, lub w ogóle realizację zamierzonych celów, a sprzedaż części nieruchomości miała służyć właśnie umożliwieniu realizacji zamierzonych zadań i osiągnięcia umówionych celów.</p> <p>Zakładając nawet prawdziwość takiej argumentacji, czy gmina może odstąpić od wyegzekwowania bonifikaty? Czy też ma obowiązek ją wyegzekwować, nawet jeśli uzna i potwierdzi ze stanem faktycznym argumentację podmiotu, który wcześniej otrzymał określoną bonifikatę. Jaki też jest zakres owej „egzekucji”. Czy dotyczy on całości bonifikaty, czy też jedynie tej jej części, która dotyczy przedwcześnie i niezgodnie z zobowiązaniem zbytej nieruchomości.</p> <p>Czy po stwierdzeniu rzeczywistego wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy gmina może odstąpić od egzekucji określonej całości lub części bonifikaty, bądź ją w części lub pozostałej do spłaty wielkości umorzyć?</p>
9	<p>Wielokrotnie zdarza się, iż realizacja znaczących dla samorządu inwestycji jest wstrzymywana lub „blokowana” przez różne organizacje „ekologiczne”, składające wiele wniosków na etapie planowania, uchwalania, projektowania, a także ich realizacji.</p> <p>Niezależnie od „szczytnych” uzasadnień, powodują one jednak realne szkody, dla inwestorów, dla jst, które na przykład muszą zamrażać środki, nie wiedząc kiedy sprawy się zakończą, a nawet tracą dotacje państwowe lub pochodzące ze środków UE.</p> <p>Pomijamy tu kwestię nadmiernego umocowania prawnego takich organizacji, zwłaszcza w prawie dotyczącym ochrony środowiska, ale także zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Pomijamy także, iż takie protesty, wnioski, działania mogą, a bywa, że i mają prawne i społeczne uzasadnienie.</p> <p>Wątpliwość dotyczy jednakże tych działań, w których niektóre organizacje „specjalizują” się wręcz, a które to powodują wymierne, a często nieodwracalne szkody, a do tego w toku postępowania administracyjnego, bądź sądowego stwierdza się brak ich uzasadnienia prawnego. Bywa też że używa się pojęcia „rażący”. Niestety wadliwość prawa powoduje, że wyposaża ono owe organizacje w uprawnienia, ale nie ponoszą one za swe działanie odpowiedzialności.</p> <p>Czy rzeczywiście jst nie posiadają instrumentów dochodzenia uzasadnionych i potwierdzonych strat z powodu nieuzasadnionych i nie mających podstaw prawnych, działań wspomnianych organizacji, czy też na gruncie prawa publicznego, bądź cywilnego można takie instrumenty wskazać.</p>
10	<p>Komunalizacja plaż, czy jest możliwa w obecnym systemie prawnym? Co należy zrobić, aby ją umożliwić, jaki może mieć wpływ na rozwój gmin nadmorskich i ich dochodów?</p>
11	<p>Komunalizacja portów o strategicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej, jakie korzyści może przynieść dla gminy/regionu/kraju?</p>
12	<p>Jakie są sposoby udzielania pomocy przez jst innym jst, które zostały dotknięte tragedią różnych klęsk żywiołowych. Czy istnieje „bezpieczna” prawnie (dyscyplina finansów publicznych, zadania gminy, powiatu, województwa) forma przekazywania środków, bądź pomocy w formie rzeczowej lub usług. Czy jest możliwe np. utworzenie czegoś w rodzaju „funduszu reasekuracyjnego”, na który jst wpłacały by cyklicznie bądź doraźnie pewne kwoty, a który służyłby szybkiej pomocy, bez karkołomnych procedur, gdy zaistnieje taka potrzeba. Byłoby to przydatne zwłaszcza biorąc pod uwagę niewydolność państwa i administracji centralnej w takich sytuacjach.</p>
13	<p>Jaka jest różnica odpowiedzialności jst za długi zoz-ów przed i po przekształceniu w spółkę. A jaka jest w tzw. zapewnieniu dostępu do usług medycznych. A jeśli spółka zbankrutuje i przejmą ją wierzyciele, a w miejscu szpitala/przychodni postawią centrum handlowe, to kto zapewni</p>

	odpowiednią ofertę usług? Samorząd będzie musiał zbudować nowy szpital/przychodnię, za pieniądze podatników?
14	Jaka jest podstawa prawna na której opiera się obowiązek ponoszenia przez gminy kosztów pobytu w schronisku osób eksmitowanych, którym nie przyznano prawa do lokalu socjalnego bądź pomieszczenia tymczasowego.
15	"Finansowanie rozwoju infrastruktury "ostatniej mili" w miastach - węzłach transportu morskiego i lądowego TEN-T".
16	Znaczenie informacyjno-zarządcze bilansu skonsolidowanego JST w świetle obowiązującego samorządy porządku prawnego.
17	Czy nie można by wrócić do starej formuły określającej bezpieczeństwo i wypłacalność samorządu, chyba była prostsza i korzystniejsza, a z nowej korzyści dla finansów czy długu publicznego chyba nie ma.
18	Czy w kategorii wydatków majątkowych należałoby uwzględnić wydatki bieżące związane z remontami?
19	Kompleks pytań związanych ze strategią finansową jednostek samorządu terytorialnego, dotyczący indywidualnego wskaźnika zadłużenia, [problemy 19-25]: Uproszczenie/zmniejszenie zawartości informacyjnej oraz skrócenie okresu obowiązywania WPF, tj. ograniczenie zakresu danych określonych w Rozporządzeniu MF do zapisów art. 226 ust. O fin. publ. z uwagi na brak czytelności informacji w WPF oraz brak zasadności sporządzania WPF na okresy dłuższe niż Wieloletni Plan Finansowy państwa [tj. 4 lata], co przy braku odpowiednich danych makroekonomicznych i częste zmiany w otoczeniu w jakim funkcjonują samorządy uniemożliwia sporządzenie prognoz mających podstawy elementarnej rzeczywistości.
20	Istotnym problemem jest znalezienie mechanizmu, który zapewni samorządom dochody budżetu adekwatne do potrzeb wydatkowych.
21	Konieczne jest wprowadzenie systemu realnych rekompensat w sytuacji ustawowych zmian przepisów prawnych, powodujących dodatkowe potrzeby wydatkowe jst.
22	Należy dokonać zmiany w sposobie wyceny[kalkulowania] kwot środków przekazywanych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zleczanych do realizacji przez jst, w oparciu o wystandaryzowane, w odniesieniu do poszczególnych województw[regionów] koszty niezbędne do ich realizacji.
23	Wątpliwości budzi zasadność konstrukcji indywidualnego wskaźnika zadłużenia wynikającego z treści art. 243 uofp, w oparciu o dochody ogółem, a nie w odniesieniu do dochodów własnych. Powoduje to niekorzystną relację tego wskaźnika dla poszczególnych jst.
24	JST nie posiadają narzędzi prawnych umożliwiających skuteczną kontrolę informacji sporządzonych przez podatników CIT. Może to wpłynąć na występowanie błędów w podziale wpływów z CIT, a w efekcie możliwość ewentualnego uszczuplenia dochodów własnych jst.
25	Istnieje wątpliwość, czy w wyniku niezłożenia lub złożenia błędnej informacji CIT-ST przez podatnika, może dojść do niewłaściwego podziału przez urzędy skarbowe dochodów z tytułu udziałów we wpływach z CIT, a w efekcie możliwość ewentualnego uszczuplenia dochodów własnych jst.
26	JST nie posiadają narzędzi prawnych umożliwiających skuteczną kontrolę informacji sporządzonych przez podatników CIT. Może to wpłynąć na występowanie błędów w podziale wpływów z CIT, a w efekcie możliwość ewentualnego uszczuplenia dochodów własnych jst. Czy nie należałoby wyposażyć jst w skuteczne instrumenty kontroli informacji, ewentualnie jst i odpowiednich organów KAS

27	Czy nie należałoby rozszerzyć prawnych kompetencji [upoważnień] wójtów, burmistrzów, prezydentów oraz zarządów powiatów i województw, w zakresie dokonywania zmian w budżecie jednorocznym [m.in. w zakresie środków na realizację programów operacyjnych dla których jst są Instytucją Zarządzającą lub Pośrednia, czy też w zakresie zmian kwot subwencji w wyniku podziału rezerw subwencji ogólnej w ramach zadań już ujętych w budżecie].
28.	Jakie jest prawno-finansowe uzasadnienie wydawania olbrzymich środków na różne rodzaje budownictwa komunalnego [w tym socjalnego]. A przy tym tak zwane „dziedziczenie” prawa najmu przez rodzinę osoby która takie prawo posiada lub posiadała za życia? Oczywiście formalnie jest to niemożliwe, ale praktyka wykazuje znaczny stopień łatwości w rzeczywistym przejmowaniu prawa do najmu lokali komunalnych przez członków rodziny [pomijam iż często następuje to tylko w celu sprzedaży lokalu] . Jakie są straty jst w wyniku tego procederu.
29.	Dlaczego umożliwia się „obchodzenie” prawa i praktyczne sprzedawanie mieszkań komunalnych za cenę rynkową [z upustem na koszt „wykupienia” go od jst] ze szkodą dla skarbu gminy. Jakie są możliwości prawne przeciwdziałania takim procederom.
30.	Brak przepisów wykonawczych określających jednolite, jasne zasady konsolidacji bilansu jst przy uwzględnieniu specyfiki funkcjonowania i różnic w zasadach rachunkowości jednostek realizujących zadania samorządu w różnych formach prawnych, co wpływa na wątpliwą wartość informacyjną zagregowanych danych z bilansów skonsolidowanych jst. Brak jest też określenia roli bilansu skonsolidowanego w systemie informacji finansowej samorządów.
31.	Brak przepisów doprecyzowujących zasady ewidencjonowania i ujmowania w sprawozdaniu Rb-28S zwrotów dotacji dokonanych w okresie przejściowym od 1 do 31 stycznia w budżecie jst.
32.	JST nie posiadają możliwości prawnej [umocowania] do umarzania należności pieniężnych o charakterze publicznoprawnym z urzędu. Art. 64 ust 1. uofp reguluje jedynie kwestię uprawnień jst do umarzania należności przy ograniczających samorządy regulacjach wynikających z art. 5. Ust. o odpowiedzialności z tytułu naruszenia finansów publicznych, wskazujących, iż niezgodne z przepisami umarzanie należności stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jst znajduje się zatem w swoistym klinczu decyzyjnym.
33.	Niepisana zasada w przypadku różnego rodzaju szkód, spowodowanych przez jst lub ich jednostki podległe, w mieniu osób i innych podmiotów, w wyniku awarii [np. sieci wodnej, kanalizacji, dróg, itp.], wypadków, robót na obrzeżach prywatnych nieruchomości itp., jest usuwanie ich w ramach tak zwanego „przywracania stanu poprzedniego” [z przed szkody]. Czy rzeczywiście prawa osób poszkodowanych ograniczone są jedynie do „prostej” naprawy zniszczeń? Czy też często wielotygodniowe utrudnienia w korzystaniu z nieruchomości, lub przedmiotów, urządzeń, które zostały uszkodzone lub zniszczone [pomijam tu lucrum cesans] nie podlegają żadnej formie zadośćuczynienia? Na jakiej podstawie prawnej jst lub ich jednostki mogłyby ewentualnie zadośćuczynić żądaniom poszkodowanych, które są bardzo różne, d skromnych do bardzo znacznych.
34.	Czy fundusze strukturalne służą tylko realizacji celów państw i regionów, czy osoby fizyczne, albo małe firmy także mogą z nich skorzystać? Czy są jakieś instytucje, które pomagają w ich uzyskaniu?
35.	.....

Nasi partnerzy społeczni, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, w trakcie III edycji* Projektu badawczego „samorząd21” zgłosili nam następujące zagadnienia dotyczące prawa finansowego i finansowania jst i NGO

Lista zagadnień jest otwarta i można je zgłaszać bez względu na terminy Projektów badawczych, konferencji i publikacji.

---

* Problematyka napływa do Centrum PSiPFL UG, nieustannie. Tabela zawiera przede wszystkim problematykę zgłoszoną podczas realizacji III edycji* Projektu badawczego „samorząd21”, ale także zagadnienia zgłoszone wcześniej, które nie doczekały się, jak do tej pory opracowania.